

ABONAMENTUL

Pentru monarhie.

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an

6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a două

oară 12 fil., a treia

oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia

să se adreseze la: Re-

dacțiunea și admini-

strațiunea „Unității”

in Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

A treia sută de mii.

Darea de seamă despre orfelinat, ce se publică în acest număr nu va atinge cifra de 300 mii coroane, nepermițându-ne spațiul să dăm decât câteva coloane în fie-care număr. În realitate însă, suma încursă din colectele ce le avem la administrarea orfelinatului, *intrece deja de mult a treia sută de mii coroane.*

Nu este deci o anticipare optimistă, ci constatarea unui fapt *concret*, bazat pe cifre grăitoare.

Acum că am trecut partea cea mai grea din drumul spre *jumătatea de milion*, ne putem opri pe un moment, să aruncăm o privire în urma noastră și să ne dăm seama de ce s'a făcut într'un interval relative foarte scurt.

Facem aceasta revistă, cu cea mai adâncă mulțămire sufletească, constatând rezultate, la cari nu conta nici cei mai optimiști dintre noi.

În câteva luni glasul nostru de chemare a răsbătut peste întreagă obștea românească, dela tronul Arhierilor până în bordeele satelor obscure și până în tranșeele vitejilor noștri, ce sângerează, pe atâtea fronturi.

Pesimismul celor ce spuneau, că vremile aceste de sărăcie nu sunt potrivite pentru colecte — s'a dovedit de iluzoriu. Năpasta cumplitului războiu a zguduit cu putere elementară ființa noastră; izvoare necunoscute de milă și dragoste au prins a-și revărsa belșugul lor, asupra celor ce sufăr, rămânând fără sprijin în lume.

Publicul românesc, care pentru aripa nouă a gimnaziului din Blaj abia a jertfit illo tempore 40 mii coroane, acum îngrămădește cu grabă zecile de mii și azi nici pesimiștii nu mai pot trage la îndoială, că

rezultatul e într'adevăr mai pe sus de orice așteptare.

Laudă ție, obște românească, știindu-te ridică la înălțimea zilelor istorice, prin cari ni-s'a dat să ne strecurăm; laudă vouă preoți și cărturari, cari ați știut deșteptă în masse interes și dragoste pentru aceasta cauză atât de mare și atât de sfântă.

Iată, cum entuziasmul poate creia din nimica, adevărate minuni.

Orfelinatul din Blaj azi e fapt împlinit. Avem zidirea corăspunzătoare, avem paralele de lipsă: opera caritativă își va lua începutul cu începutul luni Septemvrie.

Sute și mii de orfani își vor afla ocrotire în acest institut, până să ajungă membri folositori societății. Opera caritativă își va urma, cu sfințenie, cărarea ei și după două decenii, când orfanii celor rămași pe urma victimelor războiului se vor fi rărit cu totul. Atunci va ocroti, în număr mai mare, pe orfanii de preoți, învățători etc., asigurând anual educația gratuită alor 100—200 alumni.

Cine va putea apreția în cadrele strimte ale unui articol de ziar *imensul* bine, ce are să-l reverse această instituție umanitară!

Suta a treia, pe lângă care am trecut deja, e o piatră de hotar; o piatră ce arată drumul percurs și direcția, în care avem să-l continuăm.

Ne oprim o clipă în fața ei, să aruncăm o scurtă privire în urmă; apoi, cu sufletul tot mai dornic de drumul cel nou, pornim cu Dumnezeu, înainte, căci „din poveste încă multă și frumoasă mai este“...

Al. Ciura.

Secvestrarea recoaltei anului 1916.

(Continuare.)

Certificate de moară. Grâu, săcară, grâu săcărăț, meiu, orz sau ovăs, moara nu poate primi spre măcinare, decât dela acela, care pe lângă bucate aduce dela primăria locuinții sale, certificat de măcinare, și acest certificat e făcut anume pentru aceea moară, și nu pentru alta.

Primăria, și peste tot administrațiunea e datoare să poarte protocol și să fie cu toată grija, ca *certIFICATELE DE MOARĂ*, (de măcinat) să nu întrecă cantitatea de bucate, pentruce a primit cineva certificat de cumpărare până în 15 Aug. 1917. Să nu se întâmple de ex. că cineva a avut drept și a primit certificat ca să-și cumpere 500 klg., și când colo, el a primit cetificat că poate măcina 800 kgr. grâu.

Acela, care a adus dela moară, măcinând e dator a da certificatul morariului, iar morariul e obligat a-l primi și păstra. Proprietarul de moară în 1 și 15-a zi a fiecărei luni e dator apoi ca certificatele adunate, să le transpună încredințatului *Societății de bucate pentru războiu* (Haditermény részvénytársaság kirendeltsége).

Proprietarul de moară este obligat să poarte listă despre *certIFICATE*, precum și despre *lucrarea* (măcinarea, sfăr-marea, schimbarea în păsat etc.) a bucatelor, și a produselor (făină, păsat, tărăță etc.), eșite din ele, despre cari e dator ca să dea *adeverință* partidelor, cari au măcinat.

Adeverințe de cumpărare. În înțelesul capitolului 4, Societatea de acții pentru războiu, încredințatul ei, precum și neguțătorul (reuniunea), după § 10 al ordinului 1750/1916, sunt obligați ca despre bucatele primite, să dea producătorului *adeverință* în scris. Adeverințele acestea producătorul le va păstra, pentru darea sa de seamă.

Anunțarea la primărie a bucatelor de lipsă. Producătorul, a cărui recoalță

nu acopere trebuința anuală a casei, precum și neproducentul — întrucât n'a primit certificat de cumpărare —, sunt datori ca până în 15 Sept. 1916 să-și anunțe, la autoritatea administrativă competentă, lipsa de bucate, să spună anume din cari (grâu, săcară) câte vor avea lipsă pe întreg anul.

Conform ordinului ministerial dat în luna Decembrie 1915, pentru lipsele casei, aceia cari se ocupă cu *agricultura* (lucru de câmp), din grâu, săcară, grâu săcăreț, orz, meiu și ovăs, ori din amestecul lor, au drept pentru *fiecare cap la zi*, la cel mult 400 grame făină (care poate fi toată de grâu, ori toată de săcară, de orz, meiu etc. sau poate fi făină mestecată din toate, dar a cărei greutate să nu treacă peste 400 grame la zi); aceia cari fac lucru greu au drept la cel mult 300 grame, toți ceilalți, pe zi la cel mult 240 grame făină. Mai sus s'a spus, că 400 grame făină la zi, fac 18 kgrame bucate pe lună, iar 240 grame la zi, fac pe lună 10 kgrame bucate de cap.

De prevederea acelor, cari n'au luat certificate, sau le-au restituit, fără a-le întrebuița, e datoare a se îngrijii primăria.

(Va urma.)

Ententa pregătește mari atacuri în Macedonia și Marea Adriatică.

— „Az Est“ primește din Lugano următoarea depeșă: După comunicatele diferitelor ziare franceze și engleze ententa vrea să completeze ofensiva de până acum prin acțiuni strategice ce se vor porni în Balcani prin jumătatea a doua a lunii Iulie. Probabil că generalul Sarrail va începe ofensiva contra orașelor Monastir și

Epirus, și în același timp italienii, pornind din Valona, vor ataca în nord și în sud. Mișcările aceste vor fi urmate de acțiunile flotei unite a ententei, îndreptate contra Durazzo-ului. Se va încerca debarcare de trupe în Antivari, cari pornind din Muntenegru vor ataca Cattaro, contra căruia se vor da atacuri și dinspre mare. Luptele maritime vor fi conduse de admiralul englez Robeck, care nu peste mult va merge în Italia. Prin acțiunile acestea Italia își va ajunge maximul încordărilor, dar nu e eschis nici eventualitatea că partidul pacifist din Italia, care numără mulți adicți, să provoace prin revolte sângeroase, încheierea păcii.

S'a pornit ofensiva în Balcani.

— „Indépendance Roumaine“ anunță din cercuri diplomatice, că s'au luat deciziuni definitive asupra ofensivei balcanice. Nu peste mult va fi conturbată și liniștea din Macedonia prin luptele înverșunate ce se vor da pe frontul din Balcani între trupele ententei și a puterilor centrale.

Lupte uriașe pe frontul rusesc.

— „Journal“ anunță din Petrograd: Pregătirile de până acum invederează, că nu peste mult se vor da cele mai groaznice lupte începând dela Riga până la Carpați.

Roșia de munte.

Stările de azi din Roșia de munte așa diferă de cele de trecutul și nu tocmai îndepărtat încât nici idee nu și-ar putea cineva face despre Roșia de azi, de nu cumva o cunoaștem mai deaproape.

Băile cele mai multe s'au închis, știampurile gureșe au amuțit, casele părăsitate încep a se ruina căci aproape jumătate din locuitori au emigrat.

Cu inima plină de durere trebuie să constat această deplorabilă stare a lucrurilor.

Nu de mult într-o corespondență venerabilul protopop din Cojocna, Hațegan îmi scrie, că cunoaște Roșia de munte încă din ani 1872/3, când era ca învățător în Roșia; atunci, spune Dsa, că era *aurea aetas* și vieța ca în paradis. Și într'adevăr după cum spun bătrânii vin mult și bun după cât s'a beut în Roșia de munte, nu s'a beut în întreg comitatul. Vieța mai veselă și mai șgomotoasă, oameni mai bine situați și mai de petrecere ca în Roșia de munte nu au fost nicăiri. La cugle să jucau în galbini. La petreceri să umpleau mese întregi de părechi (de vin cu borviz) și acela era mai viteaz care cu o singură lovitură de băț spărgea toate sticlele. Sâmbătă și Duminecă își petreceau la Roșia, iar Lunia ca să se recreeze mergeau la Abrud și de abia Marția soseau acasă. A rămas zisa Roșienilor că: „merge Lunia la oraș, Vine Marția mintenaș“. Numai fruntea lui Ghiuțu bătrânul lăutar din Abrud ar putea spune câți bani de hârtie s'au lipit pe ea. Ieri extremul bună-tăților, azi extremul mizeriei. Pe când noi în biserică cântăm veseli „*trecuta umbra legii și darul a venit*“, pe atunci ei suspinând cântă: „*Trecut-a darul Roșiei și rdul a venit*“. Mă doare și pentru popor ear mai mult mă doare pentru bisericile românești, căci au avut prilej de a fi bine îngrijite și dotate, dar sau negligeat. Cei cari au putut face și n'au făcut vor da seamă înaintea lui Dumnezeu. În Roșia s'ar

FOITA.

Din istoria pâinii.

De Dr. Al. Borza.

(Continuare.)

Cercetări istorice și botanice au stabilit, că patria celor mai multe cereale cultivate este Mezopotamia, China, Egiptul, deși bătrâna Europă încă a contribuit cu unele soiuri de cereale la progresul și bunăstarea omenimii.

Nu mai insist asupra binefacerilor culturale ce rezultă din cultivarea pământului: închegarea popoarelor pân'aci nomade, începuturile istoriei adevărate... Ci ca să avem idee de cât timp sunt averea comună a omenimii cerealele dătătoare de pâine, voi înșira numai câteva date din istoria celor mai vechi soiuri de cereale, ce se pot vedea și în grădina botanică a gimnaziului din Blaj, cultivate anul acesta în straturile elevului V. Cotta din cl. IV. gimn.

Neamul grâului. Se pare că din vremurile cele mai străbune se cultivă

grâul moale (*Triticum dicoccum*), originar din Siria. Cărămizile unei piramide clădite la anul 3359 înainte de Hr. conțin urmele lui. În epoca de piatră era lătită cultura acestui grâu, caracterizat prin două rânduri de spiculețe cu câte 2 grăunțe.

Grâul comun (*Triticum vulgare*) se cultivă în foarte multe varietăți de cel puțin 4000 de ani, găsindu-se sălbatec în ținutul Eufratului.

Un fel de grâu cu spicul foarte subțire, *tenchiul simplu* (*Triticum monococcum*) încă se află de vre-o 4000 ani în cultură în jurul Mării negre, unde trebuie să-i fi fost patria originară.

Alacul (*Triticum spelta*) ce se cultivă acum mai mult la munte, în loc sărac, era în mare cinste la greci și romani, se cultivă de bunăseama iarăși de 4000 de ani, răspândindu-se poate din Persia.

Grâul alb (*Triticum polonicum*), cu spicele lui mai mari ca de săcară, este cetățean european, fiind cultivat mai mult în jurul mării Mediterane.

Alt neam de graninee constituie *dughia* sau mohorul mare (*Setaria italica*) și *meiul*, numit și mălai mărunț, păsat (*Panicum miliaceum*), ambele cultivate de 4—5 mii

de ani. Scriitorii din vechime ne fac să credem, că cultura meiului a plecat din Asia centrală, lățindu-se mai mult în jurul Mării negre. Pliniu istorisește*) că în Campania se cultivă mult meiu, din care se pregătește și pâine foarte dulce. Sarmații îi mănâncă făina mestecată cu lapte sau sânge de cal. Tot așa se cultivă și în Gallia (Franța de astăzi), iar popoarele din jurul Mării negre nu preferă nici o mâncare meiului.

Și mai târziu a rămas meiul tot hrana predilectă a popoarelor din Europa răsăriteană, între altele și a românilor, până ce s'a încetățenit cucuruzul.

Astăzi se cultivă mult ca hrană pentru oameni și animale, prin locuri reci și pietroase, ca în sudul Transilvaniei și în România la poalele Carpaților.

Măturile (*Andropogon Sorghum*) cultivate la noi mai mult pentru trebuințe industriale, pentru legarea măturilor, servesc și ca hrană în Portugalia și Italia se nord; negrii din Africa ecvatorială nici nu prea seamănă altceva afară de planta aceasta.

(Va urma.)

*) C. Plini secundi Nat. Hist. XVIII. 24—25.

fi putut face foarte mult, dar nimic nu s'a făcut. Neglijința sau mai bine zis indiferența unora aduce năcaz și suferință altora.

Un zimbet de ironie mă cuprinde în totdeauna când citesc inscripția de pe piatra monumentală dela casele parohiale din Roșia, cari au fost ridicate de protopopul Balinth și care inscripție sună: „*Nes sis posteritas ingrata*“. Doamne puternică era Roșia pe timpul protopopului Balinth în toate privințele!..

Poporul a fost foarte darnic cu deosebire la biserici. Bisericele au trebuit grijite! De se făcea aceasta azi nu am fi în inpasul acesta de ale vedea ruinate, școlile închise și poporul resfirat. Necumpătul și risipa au ingenuchiat Roșia așa de tare încât numai veacuri foarte bune și oameni zeloși o pot ridica iară.

Nu mi teamă de păcat când zic, că protopopii cari sunt ochii vlădicești nu au fost la culmea chemării. Protopopii încă sunt preoți ca toți preoții și dacă ici-colo cade câte un preot, aceasta o pot păți și protopopii. Până când preoții nu vor fi strict controlați în toate agendele lor și până când protopopii nu vor fi aspru supravegheați, pentru că nu e tot sfânt ce zice protopopul, nu vom avea progres. Noi avem de lucru și cu patronu, care nu-și îndeplinește datorința. Dacă toată responsabilitatea se lasă numai în sarcina preoților și cu deosebire protopopilor, în decursul vremilor ajungem la rezultate de tot triste. Așa spre pildă: În Roșia de munte avem 2 biserici românești foarte sărace. Școlile ambele închise, dar trebuiau susținute cu ori și ce jertfe chiar din partea consistoarelor.

Poporul lasă foarte mult de dorit! Școala din Abrud închisă. Biserica din Cărpiniș e nimicită. Școala închisă. Biserica din Sôhodol închisă, adecă ruinată, cea din Ponorel asemenea. Ofenbaia de atâta amar de vreme fără de preot. Și alte multe scăderi avem noi aici în munți, cari parte prin oficiile parohiale parte prin cele protopopești au ajuns starea aceasta, din cauza, că nu s'a relevat la timp și în merit, forurilor superioare.

Poporul trebuia dat la cumpăt și căsnicie, pururea să fi auzit urechile lor „*stringe-ți bani albi, pentru sile negre*“ ca azi să nu fie așa de ruinați, și că legea și sufletul să nu și-le schimbe după cum bate vântul.

Longin Corcheș
preot.

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Fiindcă suntem deja mijlocul lui *Iulie* și din mai multe părți ale arhidiecezei nu ne-au sosit încă colectele, fără de cari nu ne putem orienta asupra rezultatului final, ne rugăm ca acele să fi aranjate și trimise cu *posibilită grabă*.

Prin colectele frumoase din *Cățelul român* (Gherla) — unde avem *trei fărani* cari au dat sume de *peste 100 cor.* — și dela *soldafii* pâr. *Vida*,

apoi din contribuiri dșoarei *Natalia Pruncu* din București și a pâr. *Topan* din Hodiș, la cari se mai alătură și celelalte colecte și oferte, cu lista de azi intrăm în *ultima decadă* a celei de a *treia sută de mii*. Tot aici încreștăm, că după raportul pâr. protopop *Popa* dela Reghin, dna *Sidonie Dr. I. Popescu* de acolo a luat asupra sa obligamentul de-a crește la moșia sa din Berchiș (cottul Cluj) *doi orfani* din satul acela. Fapta aceasta grăiește dela sine, invitând și pe alții la urmarea acestei pilde frumoase.

*

Lista de azi este aceasta:

1. *Colecta pâr. Grațian Flonta între credincioșii săi din Cățelul-român (dieceza Gherlei) 1,004— cor.*

Gheorghe Gudea a Marcului cu Anisia 200—
Ioan Neaga a Șimoanii 200—
Din lăduța s. Antoniu 150—
Grațian Flonta, preot 100—
Vasile Cîntre 100—
Gavrilă Gudea cu Floarea 40—; *Ioan Moga* a Petri 35—; *Rachila Fostău* și *Grig. Milaș* l. Io. câte 20—; *Tod. Dragoș* a *Gyurki*, vād. *Ileana Gudea*, v. *Mărie I. Dragoș* câte 10—; *Gavr. Dragoș* a *M.*, *Floare Moldovan*, v. *Mărie M. Petre Onii* și *Ver. Gude I. Dragoș* câte 6—; *Nic. Căprar* și *Pav. Pușcaș* câte 5—; *Cic. Murășan*, *An. Cîntre*, *Io. Sperle*, *Gavr. Neaga*, v. *Il. Lazar*, *Fl. Fărău*, *Io. Br. Hurezan*, *Andr. Pop*, *Nic. Turcaș* și *Tod. Buciu* câte 4—; *A. Ferent*, *V. Gudea*, *N. Neaga*, *F. Sperle*, *P. Căprar* și *P. Bica* cu *f. Salvina* câte 3—; apoi alți 7 credincioși restul sumei colectate.

2. *Colecta pâr. Ludovic Vida preot militar între ofițerii și feciorii dela baonul de rezervă a reg. 5 de infanterie: 750.06 cor.*

Ludovic Vida, preot militar 50—
Locotenentii Ștef. Martinoviciu, *Emilian Savu* și *Dr. Art. Kaba*, s.-loc. *Dr. C. Bohățel* și *Dr. Al. Rákoczi Filep* câte 20—; *Petru Flontaș* inv. 15—; s.-loc. *Io. Darabant*, *Ioan Mate* inv., *Dr. M. Pafucan med.*, cad. *Vas. Coza*, cad. *V. Cherecheș* și *Dr. T. Dosa*, adv. cadet-asp. câte 10—; s.-loc. *A. Török* 8—; *Ionel Cloaje căp.* 6—; *Gh. Orosz* serg., *Aug. Tibil* cad. și *Aur. Anderko* cad. câte 5—; *A. Kirilla* cad. și *I. Szilágyi* cad.-asp. câte 3—; *Dela comp. I. de rezervă* a colectat *Cornel Pop* 44.50; *Dela comp. II. de rezervă* au colectat *Ioan Posta* 17.20 și *Ioan Szilágyi* 133.60; *Dela comp. III. de rez. și de marș* a colectat *Gheorghe Orosz* sergent 100.64; *Dela comp. IV. de rez.* a colectat *Nistor Sabin* 13.80; *Dela comp. V. de rez.* a colectat *vrednicul sergent Gheorghe Orosz* 140.60; A mai colectat apoi serg. *Paul Reszler* 20—; restul sumei colectate este dela alți 13 contribuenți.

3. *Colecta pâr. Ioan Topan (ajutat de dna Silvia Lung învățătoare) între credincioșii săi din Hodiș (Mortaca): 734.70 cor.*

Ioan Topan, paroh 600—
Prețul colectei de oue 52.80; *Teodor Lung* 15—; *Silvia Lung* 10—; Prețul bucatelor colectate 5.20; *Ma. Lung* l. *Tod.* 4—; apoi alți 56 contribuenți restul sumei colectate.

4. *Colecta pâr. Aurel Poruțiu între credincioșii săi din Dezmir (Cojocna): 325.42 cor.*

Aurel Poruțiu și soția *Ana Nestor* 100— vād. *Ioaneasa Cubleşan* și *Tod. Gavrilă* cu *Nast.* câte 20—; soția *l. Io. Todor* l. *On.* 12—; soția *l. Dem. Todor*, soția *l. P. Oltean* și *Lionte Roman* câte 10—; *Copiii de școală* 9.62; soția *l. Aug. Jucan* 8—; soția *l. S. Cărean* și *On. Cărean* câte 6—; soția *l. A. Naș* 5—; *D. Duca*, *T. Rus*, *V. Șerban* cu soția, *D. Lazar*, *T. Ternovean*, soția *l. N. Ternovean*, *V. D. Todoreasă* și soția *l. Io. Jucan* câte 4—; apoi alți 48 credincioși restul sumei colectate.

5. *Colecta pâr. Basil Mureșan între credincioșii săi din Copand (Turda): 318.10. Iar în naturalii: 60 șterg., 20 mer., 17 lep., 14 fețe de per., câte 6 per., izm. și buc. de pânză, câte 4 fețe de masă și căputuri, 3 căm., 2 haine și altele în preț de 545.—. Total s'a colectat în preț de 863.10 cor.*

Basil Mureșan, preot 50—
Aurel Florian 40—; *Aur. Mureșan* și *Io. Mureșan* câte 20—; *Pant. Mureșan* 15—; *Vas. Câmpean*, *Dum. Drăgan*, *Glig. Florea iun.*, *Vas. Nistor*, *Vas. Chiș ilya*, *Teof. Chiș* și *Avr. Chiș* câte 10—; *Fil. Pop* 6—; *Glig. Mureșan* și *Vas. Chiș* câte 5—; *D. Florea* și *M. Nistor* câte 4—; *M. Cherecheș* 3—; apoi alți 39 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii *Mariți Mureșan* preoteasă de 23—; *Mar. Florea* de 21—; *Maria Mureșan* de 18—; *Iust. Drăgan* și *Lucr. Mureșan* de câte 16—; *Lud. Florea*, *An. Cherecheș*, *Măr. Chiș* și *Sof. Chiș* de câte 15—; *Ma. Chiș* de 13—; *Nast. Cămpian*, *Val. Chiș* și *Domn. Pădurean* de câte 12—; *Sus. Mocan* de 11—; *Lina Mureșan*, *Nast. Chiș* și *An. Simon* de câte 10—; *L. Pop* de 9—; *A. Crișan*, *M. Boțan* și *Ma. Nistor* de câte 8—; *E. Mureșan*, *M. Petean*, *L. Mocan*, *M. Botoș*, *A. Chiș*, *E. Mocan*, † *V. Poruțiu* și *I. Chiș* de câte 6—; apoi alte 64 credincioase în prețul restului sumei de mai sus.

6. *Colecta pâr. Ioan Popeneciu între credincioșii săi din Blăjel (Mediaș): 228.40 cor.*

Ioan Popeneciu preot cu soția *Amalia* 30—; *Ioan Rău Boitoș* 20—; *Iac. Roman* și *Alt. Băgăcian* câte 10—; *Gh. Văsii* l. *Glig.*, *G. Prusiu* și *Io. Moldovan* câte 5—; *Io. Văsii*, *Ina Virca*, v. *Ana Hossu*, *Nic. Moldovan*, *Tod. Văsii* și fr., *Sin. Bărbău*, *Fira Hossu*, *Raf. Rău*, *Tod. Gherman*, *Alex. Linu* și *Io. Roman* câte 4—; *I. Mircea*, *N. Popoviciu* și *T. Rău* câte 3—; apoi alți 60 credincioși restul sumei colectate.

7. *Colecta pâr. Vasile Harșa (Mălăeșel) între credincioșii noștri din Sănmărtinul-de-câmpie — administrat interimal — (Pogăceaua): 153.08 cor.*

Vasile Harșa 20—; *Iuliu Giurgiu* 10—; vād. *Elena A. Man n. Harșa* 6—; vād. preot. *Ana Pop*, *Ma. Macaveiu* soție de inv., *Ștefan Georgiu* și *Sim. Strete* câte 4—; apoi alți 112 credincioși restul sumei colectate.

8. *Colecta pâr. Aurel Spinean între credincioșii săi din Moșna (Mediaș): 130.26 cor.*

Aurel Spinean, preot 50—
Manase Lajos 20—; „*Reuniunea femeilor*“ 10—; *Val. Banea* 6—; *Rav. Popoviciu* și *Man. Lajos* câte 5—; *Am. Deac*, *Ana Moldovan* și *Io. Timariu* câte 4—; apoi alți 32 credincioși restul sumei colectate.

9. *Colecta pâr. Ioan Todoran între credincioșii săi din Proștea-mare (Mediaș):* 120— cor.

Ioan Todoran preot cu soția Cornelia 40—; Alimpiu Băcilă și Nic. Hățăgan câte 10—; I. Telea 3—; I. Haisea 2'68; apoi alți 71 credincioși restul sumei colectate.

10. *Colecta pâr. George Savu între credincioșii săi din Dârlos (Mediaș):* 104'50 cor.

George Savu 33—; Gh. Câmpian 6—; Șt. Țălmăciu 5—; D. Gornic 4—; apoi alți 55 credincioși restul sumei colectate.

11. *Colecta pâr. Emanoil Oros între credincioșii săi din Alma-săsească (Mediaș):* 84— cor.

Emanoil Oros 28—; Biserica gr.-cat. și Gh. Oros cu soția câte 10—; Vas. Miheț 4—; apoi alți 19 credincioși restul sumei colectate.

12. *Colecta pâr. Petru Oprea între credincioșii săi din Proștea-mică (Mediaș):* 83— cor.

Petru Oprea, preot 50—
Cassa bisericii 25—; apoi 20 credincioși restul sumei colectate.

13. *Colecta pâr. Constantin Tatu între credincioșii săi și alți binefăcători din Frâua (Mediaș):* 71'32 cor.

Din bucate 32—; Dela gr.-catolici 22'54; Dela gr.-or. 10'48; Dela ev.-luterani 6'30.

14. *Colecta dlui Aurel P. Bănuțiu în Cohalm:* 35— cor.

Aurel P. Bănuțiu și Elena Dr. Drimba câte 5—; W. Abraham 4—; apoi alți 14 contribuenți restul sumei colectate.

15. *Colecta pâr. Emanoil Oros (adm. interinal) între credincioșii săi din Măgăret (Mediaș):* 6— cor.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 1,004—
" 2:	750'06
" 3:	734'70
" 4:	325'42
" 5:	318'10
" 6:	228'40
" 7:	153'08
" 8:	130'26
" 9:	120—
" 10:	104'50
" 11:	84—
" 12:	83—
" 13:	71'32
" 14:	35—
" 15:	6—
Laolaltă	K. 4,147'84

Alte contribuiri:

Dșoara Natalia Pruncu, București	K. 1,000—
Fondul tractului Mediaș	200—
Fondul tractului Sănmărtin	200—
Alexandru Valea, preot	200—
Ana Popeloviciu, Blaj	100—
Vasile Cisteian s.-locotenent — eroul dela Cassa Ratti — Blaj	50—
Simion Coman, preot militar	40—
Elevii școlii fundamentale, Năsăud	30'86
Gizella Vilt, Blaj	25—
Nicelae Bolocan, Turnu-Severin	23'80
Flaviu Vilt, Blaj	20—
Emilia Velțan n. Albin, Cut	20—
I. Dăian	20—
Iustin German	20—
N. N.	2—
Suma	K. 6,099'50
Suma din Nr. 70	285,042'56
Suma totală	K. 291,142'06

Războiul european.

În Bucovina și sud de Nistru nu sunt evenimente remarcabile. Spre vest și nord-vest de Bucaci inamicul din nou a aruncat în lupte trupe numeroase contra armatelor aliate ce luptă sub comanda lui Bothmer. Atacul unor coloane s'a zădărnicit de pozițiile noastre, iar altele au pătruns în o parte mai mică a tranșelor noastre, de unde au fost siliți să se retragă prin contraatacul viguros al trupelor aliate. Am prins mai mulți ostași. La Stochod și Sarny-Kovel trupele noastre au respin un atac. Comunicatul rusec din 14 crt. afirmă, că armata generalului Brusilow a prins dela începutul ofensivei 266.000 ostași. Deși adevărul comunicatelor rusești e cunoscut, accentuăm, că numărul de prizonieri amintit de numitul comunicat, se apropie de numărul total al trupelor noastre, cari pe frontul nord-ostic de cinci săptămâni dau luptele cele mai aprige.

Între Brenta și Etsch activitatea strategică e tot mai potențată. După atacuri violente de artilerie, trupele inimice au dat asalturi contra pozițiilor noastre așezate între Monte Rasta și Monte Interrotto. Atacul acesta, ca și cele precedente, a eșuat total.

La sud de Somme englezii au pătruns în Contal Maison. Ducele de artilerie decurg cu mare violență. Atacurile întetite ale francezilor date la Barleaux și Estree au eșuat cu pierderi simțitoare pentru agresori. La Maas spre ost se dau lupte înverșunate de artilerie.

Informațiuni.

Anunțăm fraților preoți, că Înaltul guvern a trimis la Ordinariatul nostru rata primă de cvincenal pe anul 1916—1917 în suma de 90.000 cor.

Din arhidieceză. Mercuri, sârbătoarea Ss Ap. Petru și Pavel, au fost hirotoniți de diaconi, iar Vineri întru preoți dnii clerici abs.: Traian Marcu, dispus de adm. par. în Ofenbaia; Alexandru Precup, dispus de cooperador în Șeușa-de-câmpie; Crăciun Radu, dispus de cooperador în Meșcreac; Aurel Gligor, dispus de capelan II. în Bistra și Teodor Șermășan, dispus de adm. par. în Beica-magiară și Nadășa-rom.

Distincție militară. Aflăm, că dl Emil Chețianu cadet la artileria grea, fiul rdissim. Dr. Ambroziu Chețianu canonic-director gimn., pentru vitejia în lupte, a fost distins cu medalia de argint.

Membrii fondator la „Societatea meseriașilor români din Blaj” s'a inseris Octavian Banfi, profesor la liceul din Blaj.

Contribuiri la fondurile „Societății meseriașilor români din Blaj”. — a) La „fondul casei împreună cu hală de vânzare”: Zenovie Păclisan, bibliotecar și profesor de

teologie Blaj, Liviu Stupinean, din prilejul sfințirii de preot, câte 4 cor., Iosif Nicoară, preot Albac, Iacob Domșa v.-protopop Zlatna, Ioan Rusan proprietar Meșcutea, Teodor Herman protopop Dej, Dr. Silviu Dragomir, profesor Sibiu, Dr. Ioan Mateiu referent școlar Sibiu, clericii: Emil Tatar, Traian Raicu, George Dănilă și Liviu Crăciunean din prilejul hirotonirii întru preoți — câte 2 cor.; Iuliu Busoiu preot Obreja 1 cor.

b) La „fondul văduvelor și orfanilor de meseriași”, Bazil și Demetriu Turcu, comercianți Blaj, întru vecinica pomenire a neuitatului lor părinte Demetriu Turcu senior, măestru tăbăcar, câte 10 cor.

Pentru daruri mulțumește G. Precup, prezident.

Potop. Ziua s. Petru și Pavel o nenorocire și năcaz cumplit, a adus peste capetele noastre. În ziua de s. Petru pe la 12 ore o gheață nemai pomenită de mărimea ouălor de găină împreună cu un vânt puternic a nimicit întreagă recoalta anului; grâul și toate spicoasele nici barâm costi, să avem paie nu le putem. Un plâns și vaiet peste satele Fizeș, Poptelec, Călacea, Hida-Sâmpetru și mai știe bunul Dumnezeu peste câte hotare a trecut groaznica furtună. Stăm încremeniți cum și în ce mod să ne putem ajuta, cu ce să putem trăi până la viitoarea recoltă? Ne-a lovit mai crâncen decât războiul mondial.

Fizeș, 12 Iulie 1916.

I. Șerban, preot.

În loc de găște — cocostârgi. Pe piața din Timișoara o femeie căuta de cumpărat ouă de găscă. A și aflat la o cofărită. Erau de toate opt, proaspete, mari. Pentru bucată vânzătoarea cerea 50 fileri. Femeia le-a cumpărat toate. Acasă avea o găscă bătrână, pe care a pus-o să le clocească. Aștepta cu mare dor să iasă puii. În ziua, când s'a împlinit timpul de cloceț, spre mirarea familiei, găscă avea pui cu cioc negru și picioare lungi. Nouii sosiți nu erau gășteci — cocostârgi. Gășca, care era tare năcăjită de puii ei, nu i-a nutrit, și aceia în etate fragedă au trecut din aceasta lume plină de înșelători.

Necrolog. † Livia Deac, fca preotului din Gheja, după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 2 Iulie a. c.

Odihnească în pace!

Bibliografie.

A apărut:

„Pagini Literare” Nrul 8, cuprinde următorul sumar interesant: Idei despre cultură, de Verax; Pastel, de Mihail Gaspar; Sfârșitul, note din războiu, de Liviu Marian; Poezii de Pablo Carda, Vasile Stoicanea; Prisonierii de Tomița Ciprian; De profundis, poemă de O. Hulea; Domnul Moldovănuț, amintiri de Horia Petra-Petrescu; Gh. Coșbuc în Academia Română de Petrovici; Dr. Ion Lupuș de dr. I. Mateiu; Notițe etimologice de Dr. N. Drăgan; Știința popularizată de V. Stanciu; Cronica Astronomică de Gavr. Todici, apoi numeroase ilustrații și icoane din războiu, originale.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.